

בית דין אזרוי לעבודה בירושלים

תע"א-09-3550 שכארנה נ' חברה שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ

בפני הושפטת שרה שדיור - דין ייחד כב'

תובע מוחמד שכארנה
ע"י ב"כ עו"ד לביב חייב

תא

נתבעת

חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ
ע"י ב"כ עוזי מירב משהוּן

פסק דין

- בפני בית הדין תביעת התובע לשלום פיזי פיטורים, דמי הودעה מוקדמת, גמול שעות נוספות ופיזי בגין אי הפרשות לקופת גמל.
הנתבעת טוענת כי התובע נזה את עבודתו ולא עבד ברכז' ולכן אין זכאי לפיזי פיטורים ולדמי הודעה מוקדמת. עוד טענה כי כל זכויותיו שלמו לו במלואן ויש לדחות את יתר רכיבי תביעתו.

העובדות

1. התובע עבד כנהג משאית במחצבה ששיכת לנtabעת - ספר הנדסה אזרחית וימית בע"מ
2. (להלן: "הנתבעת").
3. הנתבעת דיווחה על העסקת התובע לשירות התעסוקה בין החודשים ספטמבר 1998 ועד
4. לאוגוסט 2004, כאשר במהלך תקופה זו חלו הפסכות בעבודתו של התובע.
5. תביעת התובע, בגין התקופה טרם 15.11.02, התיישנה.
6. הנתבעת הוציאה לתובע ביום 19.9.04 מכתב הנושא את הכותרת "אי הגעה לעבודה" לפון
7. מאוחר ולא הופיע לעבודתו, ובבירור עימיו עלה כי החליט לעזוב, רואים אותו כמתפטר
8. (נספח ב' לכתב ההגנה).
9. התובע קיבל תשלוםומי שירותי התעסוקה (נספח א' לכתב ההגנה).
10. התובע הגיע לתביעתו זו מעלה מחמש שנים לאחר שיחסיו עובד-מעביך הסתיימו.

המחלוקות

- 20 מה היה שכרו הקבוע של התובע ומהו היקף שעותת העסקתו. 1.
 21 מיהי תקופת העבודה של התובע והאם עבד ברכזיות במשך כל התקופה. 2.

בית דין אזרחי לעבודה בירושלים

תע"א 09-3550 שכארנה נ' חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ

- 1 3. מהן נסיבות סיום עבודתו של התובע והאם יש לראות אותם כפיטורים או כהתפטרות.
 2 כפועל יוצא, האם זכאי התובע לפיצויי פיטורים ולפיצוי חלף הودעה מוקדמת וככל שכך,
 3 באיזה שיעור.
 4 האם התובע הועסק בשעות נוספות והאם הוא זכאי לתמורה בגין ובאיזה שיעור.
 5 האם נכונה טענה התובע כי הופרשו לתובע הפרשות בחסר לקופת גמל והאם הוא זכאי
 6 לפיצויי בשל כך.
 7
 8
 9 **הכרעת הדין**
 10
 11 **תקופת עבודתו של התובע**
 12 1. התובע טען כי עבד ברכז בנתבעת החל ממועד 1998/6 ועד לחודש 8/2004.
 13 הנתבעת טענה כי התובע לא עבד ברכזיות במהלך התקופה הרלבנטית, וכי החל הפסקות
 14 העולות על שלושה חודשים, ולפייך נזקנו יחסית עובד-מעביד.
 15
 16 2. פירוט התקופות בהן הועסק התובע בנתבעת מצוי בדו"ח שירות התעסוקה (נספח אי' לכתב
 17 ההגנה), ממנו עולה כי התובע לא עבד ברכז בנתבעת:
 18 התובע לא עבד כלל ממועד 3/2001 ועד חודש 9/2002, ככלומר הפסקה של שנה וחצי.
 19 התובע לא עבד ממועד 4/2003 ועד לחודש 7/2003.
 20 התובע לא עבד כארבעה חודשים ממועד 3/2004 עד לחודש 7/2004.
 21 בחודש 8/2004 התובע עבד 17 ימים.
 22
 23 3. מנתונים אלו, שלא הופרכו, עולה כי התובע לא עבד ברכזיות וכי בתקופת עבודתו חלו
 24 הפסקות העולות על שלושה חודשים ומשכך, יחסית עובד-מעביד בין בינה הנתבעת נזקנו
 25 בתקופות אלו.
 26
 27 4. התובע טען כי הדיווחים של שירות התעסוקה אינם משקפים את תקופת עבודתו, היקפה
 28 ושכרו. אין לקבל טענה זו דוחות שירות התעסוקה צורפו כבר בשלב ראשון לכתב ההגנה,
 29 כך שהיה לתובע זמן להעיר ביחס לתוכנם.
 30 התובע לא הוכיח כי הנתונים אינם מדויקים או אינם משקפים את המציאות ולא סטר
 31 כלל את הנתונים, אף לא בראשית ראייה כאשר על דיווחי שירות התעסוקה חלה חזקת
 32 התקינות.
 33

בית דין אזרוי לעובדה בירושלים

תע"א 09-3550 שכארנה נ' חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ

יתר על כן, התובע צירף לכתב התביעה תלוש של שירות התעסוקה לחודש ינואר 2004. משחמייד בו תואם לבדוק את האמור בדו"ח השירות לחודש זה, הרי שמשמעותו של התובע מתקף את רישומי שירות התעסוקה.

בתחתייה התלוש יש "דיווח העסקה – שנה נוכחית" ו- "דיווח העסקה – שנה קודמת". התובנות בתלוש בדיווח העסקה לשנת 2003 מצבעה על שלושה חודשי היעדרות מתוכם שניים ברצף וגם על חודשים עם ימי עבודה מיועדים. (וגב). משכך מידע זה היה בידיו עוד קודם, בעת קבלת התלושים. מדובר בחודשים מאי ויוני 2003 מידע המתיישב עם סע' 12 לתצהירו בו הוא מאשר שנעדך בשל הסגר וחזר אח"כ כמו כל העובדים. גרסה זו מחזקת את טענת הנتابעת כי אפשרות לחזור וכי בסוף ההעסקה התובע הוא שלא חוץ לשוב. (ראה סע' 13 לתצהירו בו מצין שעובדים חזרו כבר במאי ואילו הוא המתינו עד אוגוסט).

בנוסף בסעיף 8 לתצהירו אישר כי החתמים כרטיסים נוכחות. כך שייש בסיס דוח לרישומים על-can התובע עבר בתקופות ובימים המודוחים לשירות התעסוקה.

לאור האמור, אין רציפות בתקופת עבודתו של התובע בנתבעת כתענתו מ-6/6 עד 8/2004. בתקופה הרצופה האחורה לא עבד שנה ברציפות. עבד מ-2/2002 עד 10/2003 (במאי ויוני 2003 לא עבד-אך אין הפסקת רציפות). אולם, הפסיק בפברואר וחזר ועבד חצי שנה אח"כ בחודש 08/2004 בלבד, ועל כן אין זכאי לפיצויי פיטורים.

דין התביעה לפיצויי פיטורים להידחות בהעדר שנה מלאה בתקופת העבודה האחורה או בסיכון לה.

למעלה מהצורך יודגש כי התובע טען שרף נספח ב' לכתב התביעה, שלחה אליו הנتابעת, בו כתוב: "לאור העובדה כי איןך מגיע לעובדה מזה מספר ימים, ולאחר בירור עמך נודיע לי שהחלטת לעזוב את העבודה. אנו רואים את אי הגעתך כהתפטרות מהעבודה", מדובר בפייטורים. התובע לא התייצב לאחר קבלת המכתב (1/9/04) ולא התייחס אליו כלל בתצהירו אף שצורך לכתב ההגנה. התעלמות זו תפעל לטובה הנتابעת ביחס לתוכן המכתב ונסיבות כתיבתו.

גם לגופו של עניין לא מצאנו כי מדובר בפייטורים. התובע טען כי הפסיקות בתקופת עבודתו נגרמו עקב סగרים שהוטלו. עד הנتابעת, מר אבי ששון, מנhal המכובגה בתקופה הרלבנטית, התייחס לעניין זה בעדותו: "ש. אתה אומר שבאותה תקופה החזרת את כל העובדים, כל מי שרצה לחזור, והتابע לא רצה לחזור, אז הוא לא היחיד שנעדך באותה תקופה".

בית דין אזרוי לעבודה בירושלים

תע"א 09-3550 שכארנה נ' חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ

1 ת. אסביר, סגור זה משהו שלא אנו יזמו אותו. אנו עוסקים ניוקנו ממוני, העובדים
 2 של מהשתחים שעבדו אצלנו נזקו בדיק במוני, הם היו מגיעים למחסום והיו
 3 אומרים להם הם סגור והחזירו אותם הביתה. אם הסגור נמשך חדש חודשים
 4 שלשה בגל פיגועים, או שבועיים או יומיים אני לא החלטתי מביחנתי הם היו
 5 במצבה. כל אימתי שהסתאים הסגור ציפיתי לקבל אותם חזרה, עובד כמו מוחמד
 6 הוא מפעיל כל ש 650 אלף דולר, ערך, אם הוא לא מגיע הכל עומד, אין לי
 7 רזרבות של אנשים, המצבת מוגבלת.

8 ש. הסగרים אלה היו חלק מתנאי העבודה של תושבי השטחים.
 9 ת. התמודדנו עם זה והשארכנו את העובד בעבודה, והחזרנו את כל מי שרצה לחזור,
 10 הייתה אנטיפדה מעל שנה, ב 2004 התובע בחר לא לחזור, וכשהוא רצה לחזור
 11 בחודש תשיעי הוא פנה אליו דרך חאתם. חאתם פנה אליו ואמר לי שמוחמד
 12 במצואה כלכלית. תחזיר אותו לעבודה."

13 (עמ' 18 ש' 12 ואילך).
 14 כפי שציינו לעיל גרסה זו של הנتابעת קיבלה חיזוק בתצהיר ועדות התובע.
 15

9. בנוסף, הפסיקת קובעת כי כאשר סיום עבודתו של העובד נבע אך ורק בשל מניעה
 16 אובייקטיבית אמיתית, אין להחיב את המעבד בתשלום פיצויי פיטורים.
 17 בפסק דין עע 1344/00 מעצה מקומית עירערה נ' טאהר אמיןabo היוזם (2005) 682 קבעה
 18 כי השופטת נילי אריד (כתוארה דאג) את הדברים הבאים:
 19
 20 "המסקנה המתבקשת היא, כי בבחינתן של השלכות הסגור על חבות הצדדים
 21 לחזור לעבודה זכויותיהם תיבדק - על רקע התשתית העובדתית המוכחת -
 22 התנוגות המעסיק ועובדו ותרומותם להיעדרות העובד מעבודתו: האם עשה
 23 המעסיק כל הנitin וכל הנדרש ממנו אצל הרשות המוסמכות כדי להבהיר את רוע
 24 הגזירה ולאפשר לעובדי הגיע לעבודה חרף הסגור; יוזמתו של המעסיק ותרומתו
 25 להפסקת העבודה יכול ותהייה אקטיבית, בכך ש"תורם" בהתנגדותו לכך שהעובד
 26 לא הורשה להיכנס לתחומי ישראל בעת הסגור; יכול ותעטה לבוש פסיבי, ביו
 27 היתר במחדריו לגורם למטען היהר כניסה לישראל לעובדו חרף הסגור; או שמא
 28 מנעה כניסה של העובד לישראל והיעדרותו מן העבודה בתוצאה מכון מאילוצים
 29 חיצוניים-אובייקטיביים שלמעסיק או לעובדו לא הייתה כל אפשרות להשביע
 30 עליהם. כל אלה הם סמנים להטלת אחוריות על המעסיק להפסקת עבודתו של
 31 העובד או לפטור הימנה, משוחבר כי לא היה בידו לעשות דבר מול המציאות
 32 הביטחונית והסגר שהוכרז. ודוק. אמות מידה אלה יהולו, בהתאם הנדרשת
 33 לעניין הנדון, על מגון השיבושים שנפלו ביחסו העבודה בעקבות הסגור. בהקשר
 34 זה אין נפקא מינה אם מחייבת ההיעדרות החלטת המעסיק על הוצאתו של העובד

בית דין אזרי לעבודה בירושלים

תע"א-09-3550 שכארנה נ' חברה שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ

- לחותה לא תשלום...; אם נמנע משלם לו שכרו כמו בעניינו; או אם החלית לפטרו משקלו כל הקיצין,".
 סעיף 12 לפסק דין, דגש שלי – ש.ש.).

למצב זה התייחס בפסק הדין גם כב' הנשיא ס. אדלר ואמר:

"... משקיים סגר ומונעת ניסותם של כל העובדים תושבי יהודה ושומרון (להלן – ירוש') לתחומי מדינת ישראל קיימות מניות לבצע את חוזה העבודה בין העובד לבין העובד לבין מעסיקו. חוזה העבודה בין המעסיק לבין העובד יושם מושעה בגלל המניה לקומו ובמו השייטת חוזה איון המעסיק חייב לשלם לעובד שכ' זאת בדומה למקרה של עובד הנמצא בחופשה ללא תשלום. במצב שהעובד תושב ירוש' איינו יכול להגיע לעבודתו בישראל סגר מוחלט, לא יכול המעסיק לפעול על- מנת להשיג אישור כניסה לעובדיו תושבי ירוש'. כל פעולה שיעשה לא תוכל לסייע לעובד להגיע למקום העבודה. במקרה כזה המעסיק מוכן להעסיק את העובד, אך העובד איינו מגיע לעבודה. יתרה מזו, אל מול הנזק שנגרם לעובד שלא משתכר בשל אי-הגעתו למקום העבודה סובל אף המעסיק מנזקים הנוגאים כתוצאה מאית-הגעת העובד, ובמקרים מסוימים אף מהצורך בהעסקת העובד אחר תחתיו. שעה שהמצב נכפה על שני הצדדים, בשל סיבות ביטחוניות, אין מקום לקבוע כי נזק של העובד עולה על נזק של המעסיך. מכל הטעמים הללו לא יהיה זה הוגן או מצדך כלכלית לחיבת המעסיק בתשלום בגין אי-עבודה".

(פסקה 2 לפסק דין, דגש שלי – ש.ש.).

פסק דין עע (ארצ) 256/08 מhammad בשיר קוקא ו-16 אח' נ' יוסי שורץ, (2011) (פורסם בנתנו) סיכם את ההלכה הנוגאת וקבע כי במצב שבו נמנע מן העובדים תושבי השטחים להגיע למקום עבודתם בשל סגר שהוטל על השטחים, אף על פי שהיו בידיהם היכולות הנדרשות, אין מקום לחיבת מעסיקות בתשלומים פיזיוי פיטורים. (ראה גם ע"י 450/08 סולל בונה פיתוח וכבישים בע"מ - נצרי אלהאי ואח', לא פורסם, ניתן ביום 10.1.2011).

nochח הפסיקת, אין לחיבת הנתבעת בפתרונותים בגין ההפסקות שנגרמו בעבודות התובע בשל הסגר. הנתבעת הוכחה שהחוירה אחורי הסגר. התובע לא הוכיח בפניו שرك בגלל הסגר לא התקציב ויש לראות בהפסקות מיטעמו כגורם שנתקnak את יחסיו לעבוד-מעביד בין הצדדים ולא רק בשל מניעה אובייקטיבית אמיתית ולפיכך התובע התפטר בתוקפת עבודתו האחורה בה לא החלים ממילא שנת עבודה. משכך אף אם היה מוכחה כי פוטר, מה שלא הוכח בפניו, אין הוא זכאי לתשלומים פיזיוי פיטורים ודמי הودעה מוקדמת בההתאם להלכה ולעובדות.

בית דין אזרוי לעובדה בירושלים

תע"א 09-3550 שכארנה נ' חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ

- 1 13. התובע התייחס להפסקתו האחרונה מחודש 2/2004 עד לחודש 8/2004 וטען כי התובעת,
2 למרות שהחלה להחזיר את עובדי השטחים החל ממועד 5/5/2004 לעובדה, אליו לא פנתה
3 (עמ' 7 ש' 14-16).
4 לוכח בקשה התובע, הנتابעת הסכימה לקבל את התובע חזרה לעובדה בחודש 8/2004
5 וזאת למורות שמשרתו אוישה על ידי עובד אחר וכן התקבל לעובדה בתפקיד אחר. בעודו
6 אישר כי פנה לנتابעת באוגוסט (עמ' 8 ש' 1-2). כולם למורות שהיתה לתובע האפשרות
7 לחזור לנتابעת עד קודם, השתהה, ובעניין זה אין לו להלין אלא על עצמו.
8
- 9 14. על מנת שנitin יהיה להגדיר סיום של יחס עובדה כפיטורים או התפטרות, יש צורך במתן
10 ביטוי ברור לכוננה לסימן יחסם אלו, על דרך של פעולה אקטיבית (יע"א 256/08
11 מחמד בשיר קוקא נ' יוסי שוורץ, 2011).
12 בניגודינו, לא שוכנענו כי היה מעשה של פיטורים מצד הנتابעת ההיין, היא קיבלה אותו
13 בחזרה. אין בנפשם כי כתוב התביעה די כדי להוכיח כי התובע פוטר אלא כי חדל לבוא ולא
14 התיעצב. המכתב נכתב בזמן אמת ובו נאמר כי מאוחר והתווע לא הגיע לעובדה מספר ימים,
15 ולאחר ברור עימנו, רואים את התובע כמי שזנוח את עבודתו. התובע לא הגיע למכתב זה כלל
16 ולא חלק על האמור בו וכן יש לראותו כמה שהסכים לאמור בו כי התפטר.
17 התובע אישר שקיבל את המכתב.
18 עוד, תביעה זו הוגשה חמיש שנים לאחר מכן, כך שלא חלק על תוכנו כל תקופת זו.
19
- 20 15. נוכח כל האמור לעיל תביעת התובע לתשלום פיזי פיטורים ודמי הductה מוקדמת, נדחתה.
21
- 22 האם התובע עבד שעות נספנות?
- 23 16. התובע טוען כי **בכל תקופה** עבדתו עבד בין השעות 06:00 ל-16:00 ועל כן הוא זכאי
24 لتשלומים בגין שעות נספנות.
25 התובע התייחס לכך בדיותו ואמר:
26 "ש. היו **פעמים** שהתעכבות במחסום
27 ת. כן, היו **פעמים**. אם היו מתעכבים – לא הגיעו בשש, אך זה לא היה כל יום."
28 (עמ' 6 ש' 12-10).
29 בכך, הופרכה גרסתו לפיה עבד במתכוונת קבועה יומיומית.
30
- 31 17. מר שwon בדיותו הסביר כי המשמרות ולא משך עבודתו של התובע הייתה בהיקף של 10
32 שעות:
33 "ש. למה לא אמרת שהם יעבדו משש עד ארבע

בית דין אזרוי לעבודה בירושלים

תע"א-09-3550 שכארנה נ' חברה שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ

1. תש עד ארבע זה המשמרות ויש לנו משמרות נוספות عشر שעות אך
2. לא כל העובדים עובדים עשר שעות. יש העובדים מעתים שמבצעים את מתקני הגירסה
3. והם עובדים עשר שעות והתובע לא היה בינויהם".
4. (עמ' 16 ש' 17-24).
5. עדותו לא נסתירה.
6.
7. עוד עולה מעודתו של התובע כי תבע תשלום בגין 40 שעות נוספות בהם עבד
8. מספר ימים בודדים (עמ' 9 ש' 24-26) דהינו בהם לא התקיימה אותה תוכנות נטענת.
9.
10. מטלוש השכר היחיד של חודש ינואר 2004 שהוצע לפניו עיי' התובע (נספח לכתב התביעה)
11. עולה כי לתובע שלום בגין שעות נוספות. הנطال מוטל על כתפיו להציג על תשלום שעות
12. נוספות בחסר זאת לא עשה. על כן תביעתו זו נדחתה.
13.
14. הנטבעה צירפה תלויה שכר נוספים של התובע לsicomיה לראשונה. לא יוכל לקבלם
15. כראיה משוחגשו בסיכומים. אולם משחוגש תלוש בכתב התביעה שבו שלום שעות נוספת,
16. ואף מהתלושים שצורפו על ידי הנטבעה עולה כי לתובע שלום בגין שעות נוספת, אז אין
17. בהם כדי לשנות את מסקנותיו להלן כי ככל שביצע שעות נוספת שלום לו. התלושים היו
18. בידיית התובע וממשם בשירות התעסוקה גם היו בהישג ידו, והנطال על כתפיו.
19.
20. הצדדים לא חלקו על נכונות האמור בהם (רי החלטת בית הדין מיום 27.6.11) וכן יש
21. לראות בתלוש לחודש ינואר 2004 שהוגש על ידי התובע בכתב תביעה, כתומך בגרסת
22. הנטבעה לפיה לתובע שלום בגין שעות נוספות.
23.
24. בתוקפה נשוא הליך זה חלה החלטה בפסקה כי התובע גמול שעות נוספת חייב להוכיח לא
25. רק את העבודה שעבד בשעות נוספת, אלא גם את מספר השעות הנוספות שעבד בפועל
26. [דב"ע לב/ 32 – 3 פרויוביץ – ישראל בר אדון, פ"ד"ע ד' 39; עע 98/300360 נחום צמח –
27. ש.א.ש. קREL זינגר צפון (1986) בע"מ, ניתן ביום 30.4.2002]. החרג לככל זה, הוא הוכיח
28. לגמול שעות נוספת כאשר הוכיח מתוכנות עבודה קבועה (וע (ארצ) 212/06 ימית א.
29. ביטחון (1988) בע"מ נ' אליא אפרים, 2008).

30.

31. התובע לא הביא כל עדים מטעמו היכולים לתמוך בטענתו כי מתוכנות עבודתו כללה באופן
32. קבוע גם ביצוע שעות נוספת (רי עמ' 11 ש' 27-22). בכך יש להקים את החזקה כי הדבר
33. היה פועל לרעתו (רי בעניין זה ע"א 548/78 **אלמנונית נ' פלוני** פ"ד"י לה (1) 736, ע"א
34. 90/2273 **לימה בע"מ - פרל רוזנברג**, פ"ד"י מז (2) 605, 615).

בית דין אזרוי לעבודה בירושלים

תע"א 09-3550 שכארנה נ' חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ

1

24. התובע לא הרים את הנטול ולא הוכיח כי עבד את מספר השעות הנוספות בגיןם הוא תובע
25. תשלום וגם לא הוכיח כלל מתוכנות עבודה קבועה. יתר על כן, מטלוש השכר שהוצע בפנינו
26. עולה כי לתובע שולם בגין שעות נספות, כאשר אין ולא הייתה מחלוקת בדבר נכונות
27. האמור בתלושים.

6

7. אשר על כן, התביעה לגמול שעות נספות נדחית.

8

9. **סוף דבר**

10. 26. תביעה התובע על כל רכיביה נדחית.

11

12. מאחר ותביעה זו הוגשה בחלוקת חמיש שנים מסיים יחסית עובד-מייביד בין הצדדים ומאהר
13. והቶבע בסיכוןיו זנוח חלק מהתביעה (פיקוח בין אי הפרשה לקופת גמל) והעמיד את סכום
14. תביעתו על סך של 19,875 ש"ח, בשליש מסכום התביעה המקורי, שקלנו אם להשיט על
15. התובע הוצאות לטובת הנתבעת. אולם, מדובר בעובד קשה יום, ולכן כל צד ישא
16. בהוצאותיו.

17

18. ניתן היום, כי שבט תשע"ב, 13 פברואר 2012, בהעדר הצדדים.

19

20. שירה שדייאור, שופטת

21

22

23